

PS (DSM5) reviduje diagnostické kritéria a poruchu klasifikuje ako celoživotnú (ADHD v dospelosti)

Príčiny vzniku ADHD

Odchýlky majú pôvod v genetických alebo biochemických nepravidłostiach, v poškodeníach v perinatálnom období alebo v dôsledku porúch vzniknutých v čase, ktorý je dôležitý z hľadiska zrenia CNS alebo tiež z neznámych príčin. Podkladom je teda dynamické narušenie aktivity CNS.

V súčasnosti sa vznik tohto problému pripisuje týmto faktorom:

- Genetické faktory – ADHD sa môže vyskytovať v niektorých rodinách opakovane. Napríklad v rodine, kde muž trpí touto poruchou, je 5x vyššia pravdepodobnosť, že dieťa ňou bude trpieť tiež.
- Biologické/fyziologické faktory – charakterizuje ich neurologická porucha postihujúca tú oblasť mozgu, ktorá riadi spracovanie impulzov a podieľa sa na triedení zmyslových vnemov a na schopnosti koncentrácie. To je spojené s nerovnováhou alebo nedostatočným množstvom dopamínu, chemickej látky, ktorá prenáša nervové signály(19).
- Obdobie tehotnosti – sem patria komplikácie alebo poranenia počas tehotenstva alebo počas pôrodu. K ďalším faktorom patrí požívanie alkoholu, drog a iných návykových látok (1).

Podtypy ADHD

- kombinovaný – tento typ spĺňa všetky podmienky diagnózy, a teda ide o klasické ADHD s nepozornosťou, hyperaktivitou a impulzivitou
- hyperaktívno-impulzívny – dieťa má príznaky hyperaktivity a impulzivity, ale nie nepozornosti

- nepozorný – dieťa prejavuje len známky nepozornosti, ale už nie hyperaktivity a impulzivity, tento typ býva v súčasnosti často označovaný ako ADD (Attention-Deficit Disorder).

Klinický obraz ADHD

Na stanovenie diagnózy je potrebné, aby prejavy ADHD (nepozornosť, impulzivita a hyperaktivita) trvali počas šiestich mesiacov aj dlhšie, pričom majú priamy negatívny vplyv na sociálne či školské aktivity. Viaceré symptómy sa musia vyskytnúť pred dvanástym rokom života a tiež musia byť prítomné v dvoch či viacerých prostrediach (napríklad v škole a doma) (3).

Nepozornosť sa pri ADHD prejavuje odbiehaním dieťaťa od úlohy, chýbajúcou vytrvalosťou, problémami s udrжанím pozornosti a neorganizovanosťou. Treba si však uvedomiť, že nepozornosť nie je spôsobená neposlušnosťou či nedostatočným pochopením úlohy. Na spoľahlivé stanovenie diagnózy je potrebné pozorné sledovanie dieťaťa a jeho vývinu. Pri hyperkinetickom syndróme ide o pomerne ťažko diagnostikovateľnú poruchu, aj keď existujú jasné príznaky poruchy. Ide tu o poruchy sústredenia, predovšetkým o neschopnosť sústrediť sa na podrobnosti, a ťažkosti so zachovaním pozornosti pri plnení úloh alebo pri hre, pri rozhovore sa zdá, akoby dieťa nepočúvalo. Dieťa nepostupuje podľa pokynov, má ťažkosti s rozvrhnutím úloh a činností, vyhýba sa úlohám, ktoré vyžadujú neprerušovanú duševnú prácu, často stráca veci, ktoré potrebuje, ľahko sa pri práci rozptýli, v každodennej činnosti je zábudlivé(12).

Impulzivnosť je charakteristická unáhlenými akciami, ktoré sa dejú okamžite, bez prezieravosti, a majú vysoký potenciál jedincovi ublížiť (napríklad vbehnutie do cesty pred auto). Táto impulzivnosť môže odrážať túžbu po okamžitej odmene či neschopnosť oddialiť uspokojenie. Dieťa